

Saksbehandler: Hanne Bergsmark

Vår dato:
22.12.2021
Deres dato:Vår referanse:
2021/13572
Deres referanse:Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.

0032 OSLO

Korona-rapportering fra statsforvalterne i uke 51

Fredag den 17. desember fikk statsforvalterne et rapporteringskrav med frist tirsdag 21. desember. Oppdraget ble gitt i tråd med Oppdrag 2021-044- Rapportering om pandemisituasjonen i barnehager og grunnsopplæringen vinteren 2021/2022.

Samtlige embeter har rapportert innen fristen. Under følger en oppsummering av statsforvalternes tilbakemeldinger. Selve rapporteringen ligger vedlagt.

Hvordan er driftssituasjonen i barnehager og grunnsopplæringen?

Sammenlignet med rapporteringen for en uke siden har flere statsforvaltere registrert langt flere barnehager og skoler som strever med å opprettholde normal drift. Gult nivå nasjonalt, kombinert med høyt sykefravær og karantenekrav, gjør driftssituasjonen utfordrende.

Statsforvalterne rapporterer at bemanningssituasjonen er den største utfordringen for å kunne drifte som normalt innenfor gult tiltaksnivå for mange av kommunene.

Det rapporteres om at flere barnehager har innført redusert åpningstid og flere kommuner vurderer å gjøre det. Det meldes helt unntaksvis at barnehager er stengt. Begrunnelsen for stenging er omfattende smitteutbrudd eller fravær av ansatte.

Når det gjelder organiseringen av undervisningen den siste uka, har omfanget av skoler som tilbyr digital opplæring økt betraktelig.

Det er forskjell i smittetrykk i regioner og kommuner. I regioner der en god del av kommunene ikke har, eller har svært liten smitte, driftes barnehager og grunnsopplæringen på gult tiltaksnivå og det meldes om en tilnærmet ordinær drift.

Hvordan er bemanningssituasjonen og hvordan påvirker denne driften av barnehager og skoler?

Statsforvalterne rapporterer at kommuner med lavt smittetrykk også har en krevende bemanningssituasjon, pga. annet fravær enn korona. Flere statsforvaltere melder om at fraværet er større i barnehager enn i skole og SFO. Det er krevende å skaffe vikarer. Flere skole- og barnehageeiere melder om at vikarer vegrer seg for å ta vikartimer i forkant av julehøytiden. Noen kommuner melder om lang ventetid for å få utstedt politiattest.

Karantenereglene for ansatte, mangel på hurtigtester og lang ventetid på resultatet av PCR-test nevnes som andre faktorer som gjør det ekstra utfordrende å drifte enhetene som normalt.

Fravær av ansatte gjør også at åpningstidene i noen barnehager er redusert, og noen kommuner har meldt at de på grunn av bemanningssituasjonen har vært nødt til å innføre digital undervisning.

Hvilke smitteverntiltak som berører barn og elever er tatt i bruk, utover de nasjonale tiltakene (gult, rødt nivå i trafikkllysmodellen osv.) og hva er begrunnelsene for eventuelle lokale tiltak?

Statsforvalterne melder at smitteverntiltakene i barnehage i stor grad er knyttet til redusert åpningstid.

Videre melder de at en del kommuner har innført økt bruk av testing. Flere kommuner planlegger også testing av barn og elever i forbindelse med opstarten i januar.

Begrunnelsen for å innføre tiltak utover nasjonalt tiltaksnivå er dels bemanningssituasjonen, dels konkrete smitteutbrudd, og dels ønske om å hindre smittespredning inn mot julefeiringen.

Statsforvalterne melder om at det er ulikt hvor godt fundert begrunnelsene i kommunene er med hensyn til forståelse av hvilke tiltak man trenger hjemmel i regelverket for å kunne innføre, eller hvordan tiltakene skal hjemles.

Hvordan påvirkes tilbudet/ opplæringstilbudet til barn og elever?

Flere statsforvaltere skriver at de har inntrykk av at skolene i fylket har virksomme beredskapsplaner og at de gjør gode vurderinger i forhold til hva som gir best opplæring for elevene i den gitte situasjonen.

Statsforvalterne mener dessuten at de fleste kommunene har god oversikt over elever med særskilte behov og oppmerksomhet rettet mot å ivareta dem. Men at skolene i en del tilfeller ikke klarer å gi et fullverdig tilbud i henhold til vedtak om spesialundervisning, på grunn av en krevende bemanningssituasjon.

En statsforvalter nevner at høyt sykefravær blant de ansatte og mye vikarbruk også får konsekvenser for kvaliteten og gjennomføringen av opplæringen. Selv om de fleste har klart å gi et tilbud til elevene, melder mange at dette bærer mer preg av et *oppholdstilbud* og ikke et barnehage- eller opplæringstilbud i tråd med rammeplan og læreplaner.

Det fremheves også at det er store forskjeller på det pedagogiske tilbudet fra gult til rødt nivå - og størst innvirkning får dette for yrkesfag og sårbare grupper. En fylkeskommune nevner at det er uforholdsmessig at videregående skoler er på rødt nivå, når det er vesentlig lavere smittetrykk der enn i grunnskolen.

Flere statsforvaltere melder også om at hjemmeundervisning foregår med varierende kvalitet. Både hvor mye kontakt eleven har med sin lærer i løpet av skoledagen og som følge av at ikke alle elever har like god tilgang på digitale læringsplattformer. Det er også tilbakemelding på at kommuner i ulik grad følger opp anbefalingen om et tilbud på skolen for elever på 1.-4. trinn.

Hva er status for fravær for elever og ansatte?

På dette spørsmålet er det store variasjoner i rapporteringen fra statsforvalterne. En del av dem melder om svært høyt fravær; mye høyere enn vanlig både blant ansatte og elever (til tider 40-50 % fravær). Samtidig melder noen statsforvaltere at de har hatt *lavere* fravær på grunn av sykdom denne høsten.

Nye krav til karantene bidrar også til at flere ansatte må være hjemme fra jobb. Det blir også meldt om at mange foreldre har valgt å holde barna hjemme grunnet frykt for smitte, dette forekommer også i kommuner med lavt smittetrykk.

Vennlig hilsen

Hilde Austad

Hanne Bergsmark

avdelingsdirektør

seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg